

عکاسی در باستان شناسی

و نگاهی به عکاسی
مردم‌نگاری

ندا حسین طهرانی

www.ketab.ir

موسسه فرهنگی انتشاراتی بازینه

میدان انقلاب، اول خیابان کارگر جنوبی، بن بست گشتاسب، شماره ۴ طبقه همکف

تلفکس: ۶۶۹۶۱۵۲۲ و ۶۶۹۷۵۲۴۶-۷ تلفن همراه: ۱۰۵۴۰۹۸-۰۹۱۲

www.pazine.ir Info@pazine.ir

چاپ اول: ۱۳۹۴

تمامی حقوق این اثر محفوظ است

نام کتاب: عکاسی در باستان‌شناسی و نگاهی به عکاسی مردم‌نگاری

مؤلف: ندا حسین طهرانی

ویراستار: سهیلا عنادی

مدیریت هنری: نیما محمدی فکورزاده

صفحه آرایی درنا گرافیک

لیتوگرافی: نقش آفرین

صحافی: کاوا

چاپ: سپید

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۰-۰۶۹-۶

مشخصات: حسین طهرانی، ندا، ۱۳۵۸ -

عنوان و نام پدیدآور: عکاسی در باستان‌شناسی و نگاهی به عکاسی مردم‌نگاری / مؤلف ندا

حسین طهرانی.

مشخصات نشر: تهران، بازینه، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۳۵۸ ص، مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۰-۰۶۹-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه: ص. ۳۵۳

موضوع: عکاسی در باستان‌شناسی

موضوع: عکاسی در باستان‌شناسی -- ایران

موضوع: عکاسی -- ابزار و وسایل

موضوع: عکاسی در قوم‌شناسی

موضوع: عکاسی -- ایران -- تاریخ

رده بندی کنگره: ۷۷۵TR/ج۸ع۵ ۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۷۷۹/۹۹۳

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۶۷۷۱۴

تمامی حقوق این اثر محفوظ است

هرگونه استفاده تجاری و بازرگانی از این کتاب اعم از بازنویسی، خلاصه سازی، تصویر برداری، فرهنگ الکترونیکی،

لوح فشرده و استفاده در شبکه های الکترونیکی و بزرگ راههای اینترنتی و اینترنتی و نظایر آن و بطور کلی

هر نوع تکثیر کلی و یا جزئی ممنوع و قابل پیگرد قضایی است.

درباره نگارنده

ندا حسین طهرانی دانشجوی دوره دکترا در رشته باستان‌شناسی گرایش باستان مردم‌شناسی در دکن کالج هند و عکاس و خبرنگار ماهنامه تخصصی گردشگری سیب می‌باشند. ایشان در عکاسی از اشیاء و عکاسی مردم‌نگاری بیش از هفت سال تجربه دارند و دوره‌های عکاسی و نورپردازی را گذرانده‌اند. از میان پیشینه فعالیت‌های ایشان در زمینه عکاسی می‌توان به عکاسی از مجموعه عاج‌های گنجینه موزه ملی ایران، محوطه باستانی و اشیاء یافته‌شده از تپه بالنجان (دزفول)، اشیاء یافته‌شده در محوطه باستانی کاوش‌های سد سیمره و برگزاری کارگاه آموزشی عکاسی باستان‌شناسی در موسسه باستان‌شناسی دانشگاه تهران، شرکت در نمایشگاه عکس گروهی همایش وندالسم، شرکت در سومین همایش انسان‌شناسی تصویری، برگزاری نمایشگاه عکس و معرفی قلعه خراتی با عنوان قلعه خراتی (بم کوچک)، نمایشگاه عکس از کوچک‌های هندی و ایرانی، شرکت در نمایشگاه عکس گروهی با عنوان "زنان سرزمین من و تو" در هند و برگزاری نمایشگاه عکس از مردم هند با عنوان "زندگی شاید همین باشد" و موضوع عکاسی مردم‌نگاری در موزه ملی ایران اشاره نمود. ارائه چندین مقاله در زمینه عکاسی باستان‌شناسی در همایش‌های بین‌المللی از دیگر فعالیت‌های نامبرده می‌باشد.

فهرست

پیش گفتار.....	۱۵
۱ تاریخچه عکاسی.....	۱۷
تاریخچه عکاسی.....	۱۸
تاریخچه عکاسی در ایران.....	۲۱
تاریخچه عکاسی باستان‌شناسی.....	۲۳
تاریخچه عکاسی باستان‌شناسی در ایران.....	۲۸
۲ آشنایی با لوازم اولیه عکاسی، عملکرد ونحوه نگهداری.....	۳۳
لوازم اولیه عکاسی.....	۳۴
دوربین.....	۳۴
کیف دوربین.....	۳۴
بسته لوازم تمیزکننده دوربین.....	۳۴
محافظ LCD.....	۳۵
باتری دوربین.....	۳۵
شارژر.....	۳۶
کارت حافظه.....	۳۷
کارت خوان.....	۳۷
فیلم دوربین.....	۳۸
نکاتی درباره مراقبت‌های فیلم.....	۳۸
لب تاپ.....	۳۸
سه پایه و تک پایه دوربین.....	۳۸
نکاتی درباره لزوم استفاده از سه پایه و تک پایه.....	۳۹
کتاب راهنمای دوربین.....	۴۰
فلاش.....	۴۰
فیلتر پلاریزه و فیلترهای UV.....	۴۱
CD و DVD ضدخش.....	۴۱
نحوه محافظت از دوربین و عکاسی در شرایط بارانی، گرما، سرما و گرد و غبار.....	۴۱
نحوه نگهداشتن دوربین در دست.....	۴۲
۳ انتخاب دوربین مناسب در عکاسی باستان‌شناسی.....	۴۵
آشنایی با انواع دوربین‌های عکاسی.....	۴۶
انواع دوربین آنالوگ.....	۴۶
دوربین غیرانعکاسی با منظره یاب.....	۴۶
دوربین انعکاسی ۲لتری.....	۴۶
دوربین SLR تک‌لنز انعکاسی (قطع کوچک) یا دوربین‌های ۳۵ میلی‌متری.....	۴۶
دوربین آتلیه (قطع بزرگ).....	۴۷
انواع دوربین دیجیتال.....	۴۷
دوربین‌های جیبی یا کامپکت.....	۴۷

۴۸	 سوپر زوم ها
۴۸	 دوربین های شبه SLR
۴۸	 دوربین های DSLR دوربین تک لنز بازنمایی دیجیتال
۴۸	 دوربین فول فریم DSLR
۴۹	 دوربین آتلیه (قطع بزرگ)
۴۹	 انتخاب درست یک دوربین در عکاسی باستان شناسی
۴۹	 مزیت های عکاسی آنالوگ در عکاسی باستان شناسی
۵۰	 مزیت های عکاسی دیجیتال در عکاسی باستان شناسی
۵۱	 ۴ ساختار کلی دوربین و نحوه عملکرد یک دوربین به زبان ساده
۵۲	 ساختار کلی دوربین
۵۲	 بدنه دوربین
۵۲	 لنز
۵۲	 صفحه نمایش یا صفحه LCD
۵۳	 منظره یاب
۵۳	 نورسنج داخلی منظره یاب
۵۴	 صفحه محاسبات
۵۶	 یک دوربین چگونه کار می کند؟
۵۶	 دیافراگم
۵۶	 ضریب f
۵۷	 سرعت شاتر
۵۷	 حساسیت یا ISO
۵۸	 نوردهی
۵۹	 تعادل نور سفید
۶۰	 آشنایی با تنظیمات دوربین عکاسی
۶۰	 حالت Auto خودکار
۶۰	 حالت P برنامه ریزی شده خودکار
۶۰	 حالت A یا AV تقدم دیافراگم خودکار
۶۱	 حالت S یا TV تقدم سرعت خودکار
۶۱	 حالت M تنظیم دستی
۶۱	 حالت B شاتر با زمان نامحدود
۶۱	 حالت Macro نمای نزدیک
۶۱	 نورسنجی
۶۱	 تنظیم نورسنجی در دوربین
۶۲	 نورسنجی ارزیابی
۶۲	 نورسنجی ناحیه مرکزی
۶۲	 نورسنجی بخشی
۶۳	 نورسنجی نقطه ای
۶۳	 فوکوس
۶۴	 تنظیم حالت فوکوس خودکار در دوربین
۶۴	 AF-A فوکوس خودکار پیش فرض
۶۴	 AF-S فوکوس خودکار تکمی
۶۴	 AF-C فوکوس خودکار پیوسته

۶۵	انتخاب نقطه فوکوس
۶۵	تک نقطه ای
۶۵	متحرک
۶۶	خودکار
۶۶	نوع عکس برداری
۶۶	تک عکس
۶۶	پیوسته با سرعت پایین
۶۶	پیوسته با سرعت بالا
۶۷	تنظیم زمان خودکار
۶۷	تنظیم کنترل از راه دور

۵ لنزهای مناسب در عکاسی باستان شناسی ۶۹

۷۰	ساختار لنز
۷۰	ضریب فاصله کانونی
۷۱	آشنایی با انواع لنزها
۷۱	لنز نرمال
۷۱	لنز واید
۷۱	لنز تله
۷۱	لنز زوم
۷۲	لنز ماکرو
۷۲	لنز تصحیح پرسپکتیو (PC)

۶ فیلترهای مناسب در عکاسی باستان شناسی ۷۳

۷۴	ساختار فیلتر
۷۴	آشنایی با انواع فیلترها
۷۴	فیلتر پلاریزه
۷۵	فیلتر فرابنفش (U.V)
۷۵	فیلتر زرد
۷۵	فیلتر نارنجی
۷۵	فیلتر خاکستری (ND)

۷ عکاسی از محوطه های باستانی ۷۷

۷۸	لوازم اولیه عکاسی باستان شناسی
۷۸	اشل و زالن
۷۸	تابلو اطلاعات
۷۹	رفلکتور
۷۹	جهت نما
۷۹	کارت رنگ استاندارد

۸۰ عکاسی از حفاری ها و بررسی های میدانی ۸۰

۸۱	برش دیوار و مقاطع
----	-------------------

۸۴.....	گودال
۸۴.....	گورستان و اسکلت
۸۸.....	مقابر و گوردخمه‌ها

عکس‌های مطالعاتی از استخوان، جمجمه و دندان انسان و حیوان در آزمایشگاه پایگاه

۹۰.....	باستان‌شناسی
۹۰.....	استخوان
۹۱.....	جمجمه
۹۳.....	دندان
۹۶.....	عکاسی از غار و پناهگاه صخره‌ای
۱۰۴.....	عکاسی از نقوش صخره‌ای
۱۰۵.....	نحوه ایجاد تغییرات لازم بر روی نقوش با استفاده از نرم‌افزار فتوشاپ
۱۱۳.....	آشنایی با کارت‌های رنگی استاندارد در عکاسی از نقوش صخره‌ای و اشیا
۱۱۳.....	کارت رنگی دیجیتال
۱۱۴.....	کارت رنگی استاندارد کاغذی
۱۱۹.....	عکاسی از نقش برجسته

۸ عکاسی در موزه‌ها و اشیا داخل و بیرون

۹ عکاسی معماری

۱۰ عکاسی باستان‌شناسی زیر آب

۱۴۲.....	آشنایی با عکاسی زیر آب
۱۴۲.....	ابزار و وسایل مورد نیاز در عکاسی زیر آب
۱۴۲.....	دوربین و محفظه پلاستیکی
۱۴۳.....	عدسی‌ها
۱۴۳.....	فیلترها
۱۴۳.....	فلاش
۱۴۳.....	نورسنج
۱۴۳.....	روش عکاسی زیر آب

۱۱ عکس برداری هوایی از محوطه‌های باستانی

۱۴۸.....	آشنایی با عکس برداری هوایی
۱۴۸.....	تاریخچه عکس برداری هوایی از محوطه‌های باستانی
۱۵۲.....	تاریخچه عکس برداری هوایی از محوطه‌های باستانی در ایران
۱۵۲.....	انواع عکس‌های هوایی
۱۵۴.....	بهترین زمان عکس برداری هوایی
۱۵۶.....	انواع عکس برداری هوایی
۱۵۶.....	عکاسی سیاه و سفید
۱۵۶.....	عکاسی سیاه و سفید مادون قرمز
۱۵۶.....	عکس‌های رنگی
۱۵۶.....	عکس‌های رنگی مادون قرمز
۱۵۶.....	مطالعه عکس‌های هوایی

۱۵۷		علامت آشکارکننده در عکس‌های هوایی
۱۵۹		۱۲ عکاسی مردم‌نگاری
۱۸۱		کادربندی و قانون یک‌سوم یا نقطه طلایی
۱۸۳		۱۳ عکاسی پاناراما
۱۸۴		آشنایی با عکاسی پاناراما
۱۸۵		طریقه ساخت عکس پاناراما با استفاده از برنامه فتوشاپ
۱۸۵		طریقه استفاده و آشنایی با قفل نورسنجی داخل دوربین AE-L در عکاسی پاناراما
۱۸۹		۱۴ عکاسی مادون قرمز
۱۹۰		آشنایی با عکاسی مادون قرمز
۱۹۱		کاربرد عکاسی مادون قرمز در آثار تاریخی
۱۹۲		آثار هنری - تابلوهای نقاشی
۱۹۳		سند های ناخوانا
۱۹۳		نسخ خطی و تأثیرات جوهر، مرکب و رنگ‌دانه‌ها
۱۹۳		منسوجات
۱۹۴		تاریخ‌گذاری و قدمت شیء
۱۹۵		۱۵ ماکروگرافی
۱۹۷		ابزارهای مختلف ماکروگرافی
۱۹۷		لنزهای ماکرو
۱۹۷		حلقه‌های فاصله‌انداز یا حلقه‌های کششی
۱۹۸		فانوس فاصله‌انداز
۱۹۸		لنزهای نمای نزدیک
۱۹۸		نورپردازی در عکاسی ماکرو
۱۹۹		نوردهی اریب
۲۰۰		نوردهی منتشر
۲۰۱		۱۶ فتومیکروگرافی
۲۰۳		طریقه استفاده از برنامه Combine ZP در ترکیب نقطه فوکوس‌ها
۲۰۷		۱۷ عکاسی از اشیا
۲۰۸		آشنایی با لوازم، تجهیزات و اصول اولیه عکاسی از اشیا
۲۰۸		لوازم و تجهیزات اولیه عکاسی از اشیا (پیشرفته و ساده)
۲۰۸		تجهیزات لازم در عکاسی پیشرفته (حرفه‌ای)
۲۰۸		فلش الکترونیکی به همراه بارندور

۲۰۹	فرستنده رادیویی
۲۰۹	سافت باکس
۲۰۹	رفلکتور یا بازتابنده
۲۱۰	دیفیوزر یا پخش کننده
۲۱۰	خیمه یا چادر نور
۲۱۱	سه پایه
۲۱۱	پایه کپی
۲۱۲	میز نور
۲۱۲	پارچه و مقوا
۲۱۲	کنترل از راه دور
۲۱۲	پیچ، مهره و چوب قطره‌ای
۲۱۲	اشل کوچک
۲۱۳	تجهیزات لازم در عکاسی ساده
۲۱۳	چراغ مطالعه
۲۱۴	دیمر
۲۱۴	خیمه نور دست ساز
۲۱۵	کاغذ سفید A4 و A3 و کاغذ کالک
۲۱۵	خیمه یاری
۲۱۶	نورپردازی اشیا
۲۱۶	شیوه‌های نورپردازی
۲۱۶	نورپردازی با یک منبع نور
۲۱۷	نورپردازی با دو منبع نور
۲۱۸	نورپردازی با سه منبع نور و بیشتر
۲۱۹	عکاسی از اجسام تخت
۲۱۹	تراز سفیدی White balance با استفاده از تنظیم دلخواه
۲۲۱	فوکوس بر اشیا
۲۲۲	قانون یک سوم در عکاسی از اشیا
۲۲۳	اصول عکاسی از اشیا باستانی
۲۲۳	ظروف سفالی و لعاب دار
۲۲۸	پیکرک های سفالی و سنگی
۲۳۲	زیورآلات
۲۳۳	فلزات
۲۳۷	سکه
۲۳۷	شیشه
۲۴۰	سنگ و ابزارهای سنگی
۲۴۳	لوح و کتیبه
۲۴۴	روش عکاسی یاناراما از لوح های گلی محدب و سنگ نوشته ها در ابعاد بزرگ
۲۴۵	اثر مهر و مهر
۲۴۶	روش ساخت اثر مهر به وسیله سیلیکون
۲۴۷	الیاف گیاهی و دانه
۲۴۷	چرم و پوست
۲۴۸	تابلوی نقاشی، نسخ خطی، جلد کتاب، عکس های قدیمی، کاشی و پنجره مشبک
۲۵۳	دست بافت ها و منسوجات
۲۵۳	چوب
۲۵۸	عاج و صدف

۲۶۱	گچ‌بری
۲۶۱	سنگواره

۱۸ ذخیره عکس با فرمت‌های مختلف، نمایش و نگهداری از عکس‌ها.....۲۶۷

۲۶۸	ذخیره عکس با فرمت‌های مختلف
۲۶۸	فرمت JPEG
۲۶۸	فرمت RAW
۲۶۹	فرمت TIFF
۲۶۹	چه موقع با فرمت JPEG و چه موقع با فرمت RAW و TIFF عکس بگیریم؟
۲۶۹	آماده‌سازی عکس برای نمایش
۲۷۰	نگهداری از عکس‌ها
۲۷۱	بایگانی عکس‌ها

۱۹ برنامه فتوشاپ.....۲۷۳

۲۷۴	آشنایی با برنامه فتوشاپ
۲۷۴	نوار ابزار Tool Bar
۲۷۴	نوار منوها Menu Bar
۲۷۴	نوار تنظیمات Option Bar
۲۷۴	پالت رنگ Color Palette
۲۷۵	پالت تاریخچه History
۲۷۵	پالت لایه‌ها Layer
۲۷۶	پالت نوار ابزار Tool Bar
۲۷۶	ابزار نشانه Move
۲۷۶	ابزار انتخاب Select
۲۷۶	ابزار کمند Lasso
۲۷۶	ابزار حذف کادر Crop
۲۷۶	ابزار قطره‌چکان Eyedropper
۲۷۶	ابزار دست Hand
۲۷۶	ابزار ذره بین Zoom
۲۷۷	ابزار رنگ پیش‌زمینه و پس‌زمینه Background و Foreground
۲۷۷	فرمان‌ها
۲۷۷	بازگشت به وضعیت قبلی Undo
۲۷۷	چند حرکت به عقب رفتن
۲۷۷	حذف کردن Delete
۲۷۷	ورود به برنامه فتوشاپ
۲۷۷	بازکردن عکس در فتوشاپ
۲۷۹	تنظیم سایز عکس در چاپ
۲۸۲	ذخیره عکس با فرمت‌های مختلف
۲۸۵	استفاده از عکس در محیط وب
۲۸۶	نحوه قرارگیری یک شیء از سه جهت در یک تصویر
۲۹۳	تنظیم کیفیت عکس
۲۹۴	یک‌رنگ کردن پس‌زمینه عکس
۲۹۹	تنظیم نور عکس

۲۹۹	تغییر یک رنگ در تصویر
۲۹۹	اصلاح پرسپکتیو
۳۰۱	حذف قسمت‌های ناخواسته در تصویر و رتوش عکس
۳۰۲	تغییر زاویه شیء بعد از عکاسی
۳۰۷	۲۰ برنامه کورل
۳۰۸	آشنایی با برنامه کورل
۳۰۸	نوار منوها Menu Bar
۳۰۸	نوار ابزار Tool Bar
۳۰۸	نوار تنظیمات Option Bar
۳۰۸	پالت رنگ Color Palette
۳۰۸	خط‌کش‌ها Rulers
۳۰۹	فرمان‌ها
۳۰۹	بازگشت Undo
۳۰۹	شروع دوباره Redo
۳۰۹	ورود به برنامه کورل
۳۱۱	بازکردن عکس در برنامه کورل
۳۱۱	مراحل ساخت آشل
۳۱۵	مراحل و نحوه نوشتن بر روی تصویر
۳۱۸	مراحل ساخت فلش و اشکال هندسی
۳۱۸	انتقال فایل کورل به فتوشاپ
۳۲۱	یادداشت‌ها
۳۴۵	منابع تصاویر و شکل‌ها
۳۵۳	کتاب‌نامه

کتاب حاضر با هدف دستیابی به مناسب‌ترین و ساده‌ترین راه‌کارها اصول، فنون و روش‌های موثر عکاسی در پژوهش‌ها، کاوش‌ها و آثار باستانی را در اختیار باستان‌شناسان قرار می‌دهد. یک بخش از کتاب به عکاسی مردم‌نگاری اختصاص یافته است که امید است این بخش برای مردم‌شناسان در زمینه پژوهش‌های مردم‌نگاری نیز سودمند واقع شود.

عکاسی یکی از مهم‌ترین روش‌هایی است که به وسیله آن یک باستان‌شناس و مردم‌نگار می‌توانند تمام جنبه‌های کار میدانی خود را به شکل روزانه ثبت کنند. به دلیل مستند و عینی بودن عکس، از آن به عنوان یک مدرک علمی در محوطه‌ها و حفاری‌ها و همچنین اسناد تاریخی استفاده می‌شود. این گزارش‌های تصویری می‌توانند در صورت وجود ابهام و بروز مشکل در یادداشت‌ها نیز به کار گرفته شوند. در مورد گفته‌های مورد تردید، ثبت از طریق یک عکاسی دقیق می‌تواند آخرین وسیله برای اثبات صحت کار میدانی باشد.

وظیفه اخلاقی یک باستان‌شناس و مردم‌نگار این است که کارهای خود را به شکلی دقیق و با کیفیتی بالا ثبت کنند و این امر با نگارش گزارش‌ها و استفاده از عکس و تصاویر امکان‌پذیر است. هر یک از این موارد کار میدانی را بایگانی و کمکی با ارزش برای کسانی است که در آینده آن‌ها را ارزیابی می‌کنند. باستان‌شناسان و مردم‌نگاران از عکس و تصویر برای متافوتی استفاده می‌کنند. ثبت یک محوطه یا اشیای باستانی، مستندسازی مراحل یک حفاری یا پژوهش، ثبت بررسی‌های میدانی، مصورسازی اطلاعات تکنیکی یک گزارش توصیف یک محوطه باستانی و یا یک منطقه برای عموم، بهترین راه برای پرورش مهارت‌های عکاسی تمرین، ریزبینی و ثبت دقیق است.

کتاب‌ها و نشریات بسیاری در مورد ماهیت یک عکاس اصولی وجود دارد ولی مهم این است که بدانید "عکاسی باستان‌شناسی" و "عکاسی مردم‌نگاری" با "عکاسی هنری" بسیار متفاوت بوده و به یک معنی نیستند. عکاسی باستان‌شناسی و مردم‌نگاری یک هدف مشخص و محدود دارد که همان مستندسازی یک محوطه یا منطقه با جزئیات تکنیکی لازم است که این کار بیشتر جنبه تحلیلی دقیق دارد. به این دلیل، علاوه بر پیروی از یک سری اصول اولیه مانند ترکیب و نورپردازی، عکاسی باستان‌شناسی و مردم‌نگاری استانداردهای ویژه خود را دارد هرچند که همواره مجالی برای عکاسی هنری و شخصی در یک حفاری و یک منطقه مورد مطالعه مردم‌نگار نیز وجود دارد.

چهار اصل اولیه در عکاسی باستان‌شناسی و مردم‌نگاری عبارتند از:

- آموختن مهارت‌های تکنیکی اولیه عکاسی
- همراه داشتن اسل، چرا که عکاسی از یک محوطه یا اشیاء بدون نشان دادن اندازه واقعی آن برای باستان‌شناس قابل استفاده نخواهد بود.
- نگه‌داری دقیق از عکس‌ها، چون تمام عکس‌ها در نهایت بخشی از بایگانی دائمی یک محوطه خواهند بود. روش مناسب نگه‌داری از آن‌ها موجب می‌شود هیچ عکسی از دست نرود.

• احترام به حقوق انسانی مردم بومی منطقه مورد مطالعه مردم‌نگار.

به‌طور کلی، عکس در باستان‌شناسی و مردم‌نگاری باید بیشتر توصیفی و واقع‌بینانه باشد تا تفسیری. در مورد مقصود عکس فکر کنید، قصد دارید چه چیز را نشان دهید؟ این عکس قرار است چه بخشی از گزارش یا مقاله را توصیف کند؟ همواره تصور کنید شخصی کارهای شما را تحلیل می‌کند: آیا او قادر خواهد بود مقصود

عکس شما را درک کند؟ عکس را بلافاصله نپذیرید، بلکه با دید انتقادی به آن‌چه ثبت می‌کنید نگاه کنید و فکر کنید که آیا این عکس در نشان‌دادن منظور تان کمکی می‌کند یا خیر.

برای استفاده از عکاسی به عنوان ابزاری کارآمد در پژوهش‌های باستان‌شناسی و مردم‌نگاری، پژوهش‌گران نه تنها باید دارای لوازم تکنیکی مناسب باشند بلکه باید برپایه تجربه و آگاهی، درک کاملی از توانایی‌ها و محدودیت‌های عکاسی میدانی و تجهیزات داشته باشند. با وجود انواع تجهیزات و پیشرفت‌های اخیر در زمینه تکنولوژی عکاسی، برای رسیدن به نتیجه مناسب، نیازی به حرفه‌ای بودن فرد نیست و عکس‌برداری‌های متنوع در شرایط گوناگون امکان‌پذیر است. دوربین‌های جلید می‌توانند برای نوردهی مناسب به صورت خودکار تنظیم شوند و برخی حتی به شکل خودکار فوکوس می‌کنند. با گذراندن یک دوره کوتاه عکاسی و کمی تلاش برای کسب تجربه قبل از شروع کار، باستان‌شناس و مردم‌نگار می‌توانند از تجهیزات و موضوع درک مناسبی بدست آورده و به نتایج مورد نظر دست یابند. باستان‌شناس و مردم‌نگار باید همواره به یاد داشته باشند که عکاسی نوعی تفسیر واقعیت است و وسیله‌ای برای نمایان کردن واقعیت‌ها. در روند عکاسی، یک شیء به‌یعلی به تصویری دو بعدی تبدیل می‌شود. در این شرایط برخی ویژگی‌ها تسکید شده و برخی کم‌رنگ می‌شوند. هم‌چنین استفاده از فیلم‌های متفاوت در دوربین‌های آنالوگ، برنامه‌های نمایش و ویرایش عکس در دوربین‌های دیجیتال و استفاده از هلیترها و نیز لنزها ممکن است تغییراتی در تصاویر ایجاد کند. تصاویر، دروغ نیستند ولی عکس‌های چاپ‌شده ممکن است کاملاً گمراه‌کننده باشند مگر اینکه این موارد در نظر گرفته و به شکلی مناسب جبران شود. از تمامی باستان‌شناسان، مردم‌شناسان و علاقه‌مندان تقاضا دارم نظرات، پیشنهادات و انتقادات خود را از طریق پست الکترونیکی nedahtehrani113@gmail.com با اینجانب در میان گذاشته و مرا در رفع نواقص کتاب و تالیف کتاب‌های بعدی راهنما باشید.

تارنما : www.NedaTehrani.com

ندا حسین طهرانی
زمستان ۱۳۹۲

سیاس‌گزاری

پیشنهاد آقای دکتر فریدون بیگلری انگیزه‌ای شد برای نگارش این کتاب، از راهنمایی‌ها و کمک‌های بی‌دریغ ایشان بسیار سپاس‌گزارم. هم‌چنین با سپاس از خانم سهیلا عنادی برای بازخوانی و ویرایش ادبی کتاب حاضر و آقای نیما محمدی فکورزاده به‌خاطر تصویرسازی و راهنمایی‌های ایشان در زمینه عکاسی و نیز مجموعه درنا گرافیک و خانم هنگامه بکابی برای صفحه‌آرایی و آماده‌سازی کتاب برای انتشار و هم‌چنین آقایان عرفان خسروی، مرتضی رحمتی و حسین داودی، خانم‌ها فرناز خطیبی، نینا صداقتی، سمانه نصیری و دیگر دوستانی که تعدادی از عکس‌های خود را در اختیار نگارنده قرار دادند و با سپاس از خانم لیلا زندگی کارشناس موزه عکسخانه شهر به‌خاطر در اختیار گذاشتن عکس‌های آرشیوی موزه.